

Budjettiosasto
Rakenneyksikkö

Pysyvän oleskeluluvan muutokset

Hallituksen esityksessä HE 62/2025 vp ehdotetaan muutoksia pysyvän oleskeluluvan saamisen ehtoihin. Muistiossa tarkastellaan ehdotettujen muutosten työllisyysvaikutuksia.

- Ehdotus on, että pysyvän oleskeluluvan saamisen ehtoja tiukennetaan mm. pidentämällä vaadittavaa oleskeluaikaa sekä edellyttämällä pääsääntöisesti suomen tai ruotsin kielen taitoa ja työhistoriaa.
 - Kansainvälinen empiirinen tutkimus ei tue sitä, että tiukennuksilla olisi positiivisia vaikutuksia työllisyyteen. Tulokset viittaavat tiettyjen ryhmien osalta pikemminkin negatiivisiin työllisyysvaikutuksiin.
 - Pitkän aikavälin rakenteellisen työllisyysvaikutuksen arvioidaan olevan yhteensä 400–1900 henkeä/vuosi *työllisyyttä vähentävä*.
 - Karkea arvio työllisyyden muutoksen kautta syntyvästä julkisen talouden vaikutuksesta on noin 9–48 milj. euroa julkista taloutta heikentävä.
 - Tanskassa pysyvän oleskeluluvan kriteerien tiukentamisella ei havaittu vaikutusta pakolaistaustaisten maahanmuuttajien maassa pysymiseen (Kilström ym. 2023) Näin ollen ehdotetuilla muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta maasta poistumiseen.
 - Osan kohdalla muutoksella voi olla positiivisia vaikutuksia suomen kielen oppimiseen
- Lisäksi ehdotetaan, että Suomessa ylemmän korkeakoulu-, jatko- tai alemman yliopistotutkinnon suorittamalla voisi jatkossa saada pysyvän oleskeluluvan ilman vuosissa laskettavaa oleskeluaikaa.
 - Karkea arvio on, että vuosittain ko. tutkintoja suorittaneista EU/ETA-maiden ulkopuolisista opiskelijoista kolme vuotta tutkinnon suorittamisesta Suomeen jäisi muutoksen seurauksena n. 200 henkeä nykyistä enemmän, joista työllisiä olisi alle 200.
 - Arvio on herkkä opiskelijoiden maahanmuuton tulevalle kehitykselle.
 - Huomioiden epävarmuus, vuotuinen vaikutus on kuitenkin todennäköisesti vähäinen positiivinen
 - Vaikutukset kumuloituvat, kun tutkinnon suorittaneita tulee vuosien kuluessa lisää. Opiskelijat ovat liikkuva maahanmuuttajaryhmä (Pesola ym. 2024), joten Suomessa tutkinnon suorittaneiden poistuminen maasta vuosien kuluessa pienentää kumulatiivista vaikutusta
 - Vaikutus julkiseen talouteen elinkaaren yli olisi todennäköisesti positiivinen
 - Lisäksi uudistuksella on todennäköisesti positiivisia vaikutuksia suomen kielen taitoon
- Maahanmuuton tulevaan kehitykseen liittyy paljon epävarmuutta, mikä heijastuu epävarmuutena edellä esitettyihin vaikutusarvioihin. Tämän lisäksi tutkimustulosten yleistettävyyteen sisältyy epävarmuutta.

Nykytila ja ehdotetut muutokset

Pysyvästä oleskeluluvasta säädetään [ulkomaalaislaissa](#). Nykytilassa pysyvä oleskelulupa voidaan myöntää ulkomaalaiselle, joka on jatkuvan oleskeluluvan saatuaan oleskellut luvallisesti maassa yhtäjaksoisesti neljän vuoden ajan. Pysyvän oleskeluluvan saamisen edellytyksiin ehdotetaan seuraavia muutoksia:

- Vaadittava yhtäjaksoinen oleskelu nostetaan normaalitilanteessa neljästä vuodesta kuuteen vuoteen. Kuuden vuoden oleskelun jälkeen pysyvän oleskeluluvan voisi pääsääntöisesti saada, jos on tyydyttävä suomen tai ruotsin kielen taito¹ ja kahden vuoden työhistoria.
- Pysyvän oleskeluluvan voisi yhä saada neljän vuoden oleskelun jälkeen täyttämällä yhden seuraavista lisäedellytyksistä:
 - 40 000 euron vuositulot
 - Suomessa tunnustettu ylempi korkeakoulututkinto tai jatkotutkinto ja 2 vuoden työhistoria
 - Erityisen hyvä suomen tai ruotsin kielen taito² ja kolmen vuoden työhistoria
- Työhistoriaedellytys tulee kaikissa tilanteissa olla kerrytetty niin, että mukana olisi yhteensä enintään kolme kuukautta turvautumista työttömyysturvaan tai toimeentulotulotukeen.
- Pysyvän oleskeluluvan ja pitkään oleskelleen oleskeluluvan rikosesteitä tiukennetaan säätämällä ehdottoman vankeusrangaistuksen vaikutuksesta oleskeluajan laskentaan.
- Pitkään oleskelleen EU-oleskeluluvan voisi edelleen saada viiden vuoden oleskelun perusteella, mutta sen saaminen vaatisi jatkossa hyvän kielitaidon osoittamista.
- Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, jatkotutkinnon tai alemman yliopistotutkinnon suorittamalla voisi saada pysyvän oleskeluluvan ilman vuosissa laskettavaa oleskeluaikaa. Edellytyksenä olisi kehittyvä suomen tai ruotsin kielen taito³ sekä jonkin jatkuvan oleskeluluvan edellytysten täyttyminen.

Vuosina 2020–2024 pysyvien oleskelulupahakemusten ja pitkään oleskelleiden EU-oleskelulupahakemusten yhteenlaskettu määrä on vaihdellut vuosittain noin 12 900 ja 16 900 välillä. Pitkään oleskelleen EU-oleskelulupahakemuksia on vähän: pysyvien oleskelulupahakemusten osuus kokonaisuudesta on noin 99 prosenttia. Vuosina 2020–2024 keskimäärin noin 78 prosenttia hakijoista oli iältään 18–64-vuotiaita.⁴ Vuonna 2023 suurin osa (41 prosenttia) pysyvän oleskeluluvan hakijoista oleskeli maassa perhesiteeseen perustuen. Seuraavaksi yleisintä oli työn (31 prosenttia) ja suojelun (21 prosenttia) perusteella oleskelu.

Vaikutuksista yleisesti

Pysyvän oleskeluluvan edellytysten tiukentaminen voi vaikuttaa sekä positiivisesti että negatiivisesti maahanmuuttajien työmarkkinoille sekä yhteiskuntaan integroitumiseen. Pysyvän oleskeluluvan ehtojen tiukentamisen voidaan yhtäältä ajatella laskevan todennäköisyyttä saada pysyvä oleskelupa. Tällöin odotettu hyöty maakohtaiseen osaamiseen panostamisesta – kuten kielen opettelusta – laskee, mikä voi heikentää kannustinta panostaa tällaisten taitojen oppimiseen. Toisaalta tilanteessa, jossa työmarkkinoille kiinnittyminen kasvattaa todennäköisyyttä saada pysyvä oleskelulupa, edellytysten tiukentaminen voi vahvistaa kannustinta panostaa toimiin, jotka edistävät työmarkkinoille kiinnittymistä. Vaikutus on kokonaisuutena ennalta epäselvä ja sen selvittäminen on empiirinen kysymys.

¹ Vastaisi eurooppalaisessa viitekehyksessä tasoa B1, Lähde: säännöskohtaiset perustelut

² Vastaisi eurooppalaisessa viitekehyksessä tasoa C1, Lähde: säännöskohtaiset perustelut

³ Vastaisi eurooppalaisessa viitekehyksessä tasoa A2, Lähde: säännöskohtaiset perustelut

⁴ Pysyvät oleskelulupahakemukset ja pitkään oleskelleiden EU-oleskelulupahakemusten yhteensä. Lähde: Migri

Empiirinen tutkimuskirjallisuus

Arendt ym. (2025) tarkastelevat Tanskassa 2007 toteutettua uudistusta, jossa pakolaistaustaisten maahanmuuttajien edellytyksiä saada pysyvä oleskelulupa tiukennettiin. Ennen uudistusta pysyvän oleskeluluvan edellytyksenä oli (vähintään) seitsemän vuoden oleskeluaika, perustason tanskan kielen taito ja kolmen vuoden integraatio-ohjelman loppuunsaattaminen. Uudistuksessa pysyvän oleskeluluvan edellytyksiin lisättiin kahden ja puolen vuoden kumulatiivinen työkokemus ja kielitaitovaatimusta tiukennettiin perustasolta keskitasolle (vastaa nostoa A2 tasolta B1 tasolle).

Tutkimuksessa uudistuksen vaikutuksia tarkasteltiin 0–4 vuotta ja 8 kuukautta uudistuksen voimaantulosta. Uudistus alensi tiukemman säätelyn piirissä olleiden henkilöiden työllisyyttä tarkasteluajanjaksolla (koko aikaekvivalentti) keskimäärin noin 9 prosenttiyksiköllä (noin 30 prosentilla). Tiukennusten piirissä olevien kielitaitoa⁵ uudistus puolestaan paransi noin 3 prosenttiyksiköllä (11 prosentilla), mutta estimaatit eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

Vaikutuksia tarkasteltiin myös eriteltynä sen mukaan, millainen valmius henkilöllä oli täyttää uudet kriteerit. Tutkimuksessa valmiutta arvioitiin perustuen henkilön työhistoriaan⁶ ja Tanskan kielen taitoon⁷ ennen uudistusta. Negatiivisen työllisyysvaikutuksen taustalla olivat pääosin henkilöt, joilla valmius täyttää uudet kriteerit oli alhaisempi. Korkeamman valmiuden ryhmässä havaittiin viitteitä paremmasta kielitaidosta sekä negatiivinen, tilastollisesti ei-merkitsevä vaikutus työllisyyteen, kun valmius määriteltiin työllisyyden perusteella. Tulokset viittaavat siihen, että tiukemmat kriteerit kannustaisivat sellaisia henkilöitä, joilla on hyvät valmiudet täyttää kriteerit. Henkilöillä, joilla valmiudet ovat alhaisemmat, kannustinvaikutus voi olla jopa negatiivinen. Kyseisillä henkilöillä tiukempien kriteerien täyttäminen edellyttää paljon vaivaa, jolloin kustannus kriteerien täyttämisestä muodostuu suureksi.

Kilström ym. (2023) ovat tutkineet toista Tanskassa toteutettua uudistusta, jossa pysyvän oleskeluluvan kriteerejä tiukennettiin pakolaistaustaisilla maahanmuuttajilla. Keskeinen osa uudistusta oli asumisaikaedellytyksen eli ajan, jonka henkilön on tullut laillisesti oleskella maassa ennen kuin hän voi hakea pysyvää oleskelulupaa, pidentäminen kolmesta seitsemään vuoteen. Pysyvän oleskeluluvan edellytyksiin lisättiin myös perustason kielitestin läpäiseminen, minkä lisäksi velkaantumista koskevaa edellytystä tiukennettiin ja rikostaustaan liittyviin käytänteisiin tehtiin muutoksia.

Kilström ym. (2023) eivät löytäneet näyttöä pysyvän oleskeluluvan ehtojen kiristämisen positiivisista vaikutuksista työmarkkinatulemiin (todennäköisyys olla työllisenä sekä ansiotulot). Vaikutuksia tarkasteltiin aina 12 vuotta turvapaikan saamisesta eteenpäin, mutta positiivisia vaikutuksia ei havaittu millään aikavälillä. Piste-estimaatit vaikutuksista työmarkkinatulemiin olivat negatiivisia, mutta eivät tilastollisesti merkitseviä. Tutkimuksessa havaittiin viitteitä siitä, että uudistus saattoi kasvattaa koulutukseen osallistumista. Kyseinen positiivinen vaikutus oli kuitenkin herkkä käytetylle mallille, minkä lisäksi estimoidun vaikutuksen koko ja tarkkuus vaihtelivat. Tästä syystä kirjoittajien mukaan tulosta on syytä tulkita varoen. Uudistuksella ei havaittu vaikutuksia maassa pysymiseen.

⁵ Kielitaito mitattiin tutkimuksessa sillä, läpäiseekö henkilö Tanskan kielen testi keskitasolla tai sitä korkeammalla tasolla. Kielitaitotestissä on kolme tasoa: perustaso (vastaa A2 tasoa), keskitaso (vastaa B1 tasoa), korkea. (Arendt ym. 2025)

⁶ Kumulatiivinen kokonaisekvivalentti työllisyys kahdelta ensimmäiseltä vuodelta määräaikaisen oleskeluluvan saamisesta

⁷ Tanskan kielen testin läpäiseminen intermediate-tasolla ennen uudistusta

Kahn ja Lundberg (2023) ovat tarkastelleet pysyvän oleskeluluvan muutosten vaikutuksia tohtoriopiskelijoihin. He tarkastelevat Ruotsissa vuonna 2014 toteutettua uudistusta, jossa EU/ETA-alueen ulkopuolelta tulevien tohtoriopiskelijoiden pysyvää oleskelulupaa muutettiin seuraavasti: vähintään neljän vuoden asumisaikaedellytyksen sijaan pysyvä oleskelulupa oli mahdollista saada heti valmistumisen jälkeen, puoliset saivat työluvan koko tohtoriopintojen ajaksi, ja perheenjäsenille oli mahdollista hakea pysyvää oleskelulupaa samaan aikaan tohtoriopiskelijan kanssa. Uudistus lyhensi pysyvän oleskeluluvan asumisaikaedellytystä efektiivisesti kahdeksasta neljään vuoteen. Tutkimuksessa havaittiin, että uuden sääntelyn piirissä olevien tohtoriopiskelijoiden todennäköisyys jäädä Ruotsiin kolme vuotta valmistumisesta oli 13,5 prosenttiyksikköä (23 prosenttia) korkeampi kuin verrokkiryhmänä olleiden EU/ETA-maista tulleiden sekä ruotsalaisten tohtoriopiskelijoiden. Kun verrokkina käytettiin pelkkiä EU/ETA-maista tulleita tohtoriopiskelijoita, vaikutus oli 11,8 prosenttiyksikköä (20 prosenttia). Muutos myös lisäsi osallistumista Ruotsin kielen kursseille.

Pysyvän oleskeluluvan muutosten työllisyysvaikutuksista

Pysyvän oleskeluluvan kiristysten työllisyysvaikutusarvio on kuvattu yksityiskohtaisesti liitteessä 1. Ehdotuksen, jossa Suomessa ylemmän korkeakoulu-, jatko- tai alemman yliopistotutkinnon suorittamalla voisi jatkossa saada pysyvän oleskeluluvan ilman vuosissa laskettavaa oleskeluaikaa, työllisyysvaikutusarvio löytyy liitteestä 2. Tässä esitetään pääkohdat arvioista. Arvioissa on kyse pitkän aikavälin rakenteellisesta työllisyysvaikutuksesta.

Pysyvän oleskeluluvan kriteerien tiukkuudella suhteessa kohderyhmän valmiuteen täyttää kriteerit on keskeinen merkitys vaikutusten kannalta (Arendt ym. 2025). Näin ollen vaikutusten arvioinnissa kohdejoukko jaetaan alaryhmiin maahantulon syyn perusteella (kansainvälisen suojelun, perhesiteen, työn ja opiskelun perusteella maahan tulleet) ja vaikutuksia arvioidaan alaryhmittäin. Arvioinnissa hyödynnetään Kilström ym. (2023) ja etenkin Arendt ym. (2025) tutkimustuloksia, sillä kyseiset tutkimukset perustuvat Pohjoismaisiin uudistuksiin, jotka sisältävät samantyyppisiä elementtejä kuin nyt ehdotetut muutokset. Tutkimukset koskevat pakolaistaustaisia maahanmuuttajia, kun taas nyt ehdotettujen muutosten kohdejoukko on laajempi. Näin ollen tulosten sovellettavuuteen erityisesti perhesiteen, työn ja opiskelun perusteella maahan tulleiden kohdalla liittyy epävarmuutta.

Perhesiteen, työn ja opiskelun perusteella maahan tulleiden kohdalla arvioinnissa hyödynnetään Arendt ym. (2025) tuloksia pysyvän oleskeluluvan kiristysten vaikutuksista sen mukaan, millainen valmius henkilöllä oli täyttää kriteerit. Arendt ym. (2025) tutkimuksessa kyseistä valmiutta arvioitiin perustuen henkilön työhistoriaan⁸ ja Tanskan kielen taitoon⁹ ennen uudistusta. Työn ja opiskelun perusteella Suomeen tulleiden työllisyys¹⁰ on varsin korkea. Tämän tulkitaan indikoivan keskimäärin korkeaa valmiutta täyttää pysyvän oleskeluluvan uudet kriteerit, jolloin uudistuksella ei todennäköisesti juuri olisi vaikutusta kyseisten ryhmien työllisyyteen. Perhesiteen perusteella maahan tulleiden selvästi heikompi työllisyys maassaolon alkuvuosina puolestaan tulkitaan viitteenä keskimäärin alhaisemmasta valmiudesta täyttää uudet kriteerit, jolloin työllisyysvaikutus voi kyseisessä ryhmässä olla jopa negatiivinen.

⁸ Kumulatiivinen kokonaisekvivalentti työllisyys kahdelta ensimmäiseltä vuodelta määräaikaisen oleskeluluvan saamisesta

⁹ Tanskan kielen testin läpäiseminen intermediate-tasolla enne uudistusta

¹⁰ havainto työllisyydestä perustuu Pesola ym. (2024)

Maasta poistumiseen ehdotetuilla muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta. Arvio perustuu siihen, että Kilström ym. (2023) eivät havainneet pysyvän oleskeluluvan kriteerien tiukentamisella vaikutusta pakolaistaustaisten maahanmuuttajien maassa pysymiseen.

Suomessa ylemmän korkeakoulu-, jatko- tai alemman yliopistotutkinnon suorittaneita koskevan muutoksen arvioinnissa hyödynnetään Kahn ja Lundberg (2023) tuloksia EU/ETA-alueen ulkopuolelta tulevien tohtoriopiskelijoiden pysyvän oleskeluluvan muutosten vaikutuksista Ruotsissa. Kyseisen tutkimuksen kohderyhmä poikkeaa nyt ehdotetun muutoksen kohderyhmästä (tohtoriopiskelijat vs. ylemmän korkeakoulu-, alemman yliopisto- tai jatkotutkinnon suorittaneet), minkä lisäksi uudistuksissa on myös sisällöllisiä eroja: Kahn ja Lundberg (2023) tarkastelemassa uudistuksessa asumisaikaedellytys muun muassa lyheni selvästi enemmän. Tuloksia ei sovelleta suoraan, vaan asumisaikaedellytyksen suurempi muutos tutkimuksessa tarkastellussa uudistuksessa pyritään huomioimaan skaalaamalla estimaattia alaspäin.

Kokonaisuutena pysyvän oleskeluluvan kiritysten arvioidaan vähentävän työllisyyttä noin 400–1900 hengellä vuodessa. Vaikutuksen arvioidaan muodostuvan kansainvälistä suojelua saaneista (n. -400 henkeä/vuosi) ja perhesiteen perusteella tulleista (välillä n. -1600–0 henkeä/vuosi)¹¹. Työn perusteella maahan tulleiden ja opiskelun perusteella tulleiden työllisyyteen muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta.

Ehdotus, on että Suomessa ylemmän korkeakoulu-, jatko- tai alemman yliopistotutkinnon suorittamalla voisi saada pysyvän oleskeluluvan ilman vuosissa laskettavaa oleskeluaikaa. Karkea arvio on, että muutoksen myötä ko. tutkinnon vuosittain suorittaneista EU/ETA-maiden ulkopuolisista opiskelijoista Suomeen jäisi kolme vuotta tutkinnon suorittamisesta n. 200 henkeä aiempaa enemmän, joista työllisiä olisi alle 200. Vaikutus on herkkä opiskelijoiden maahanmuuton tulevalle kehitykselle, johon liittyy suurta epävarmuutta. Vuotuinen vaikutus on kuitenkin joka tapauksessa todennäköisesti vähäinen positiivinen. Vaikutus kumuloituu, kun tutkinnon suorittaneita tulee vuosien kuluessa lisää. Koska opiskelijat ovat erittäin liikkuva maahanmuuttajaryhmä (Pesola ym. 2024), joten Suomessa tutkinnon suorittaneiden poistuminen maasta pienentää kumulatiivista vaikutusta.

Huomionarvoista on, että maahanmuuton tulevaan kehitykseen liittyy paljon epävarmuutta, mikä heijastuu epävarmuutena myös yllä oleviin vaikutusarvioihin. Tämän lisäksi tutkimustulosten yleistettävyyteen sisältyy epävarmuutta.

Julkisen talouden vaikutukset

Pysyvän oleskeluluvan kiristykset

Yleisen peukalosäännön mukaan yksi lisätyöllinen työttömyydestä vahvistaa julkista taloutta keskimäärin noin 24 500 eurolla. Alasalmi ym. (2019) ovat arvioineet työttömän työllistymisestä syntyvää nettoverohyötyä julkiselle taloudelle erikseen sekä koko työttömien joukossa että tietyissä työttömien ryhmissä. Alasalmi ym. (2019) arvioivat, että nettoverojen muutos työttömän siirtyessä työlliseksi on kaikkien työttömien joukossa keskimäärin noin 12 548 euroa (vuoden 2017 taso) verrattuna 13 021 euroon ulkomailta syntyneillä. Arviot ovat varsin lähellä toisiaan. Tämä puoltaa sitä, että yleinen peukalosääntö antaisi oikeansuuntaisen, vaikkakin karkean, arvion työllistymisen julkisen talouden vaikutuksesta nyt ehdotettujen muutosten kohdalla.

¹¹ Kokonaisvaikutus on laskettu pyöristämättömistä luvuista ja sen vuoksi se summautuu 1900 henkeen, joka poikkeaa siitä, jos pyöristetyt alaryhmäkohtaiset luvut summattaisiin yhteen.

Arvio on, että ehdotetut pysyvän oleskeluluvan kiristykset heikentävät työllisyyttä noin 400–1900 hengellä vuodessa. Olettaen, että työllisyyden heikentyminen näkyy työttömyyden kasvuna, voidaan yleistä peukalosääntöä hyödyntäen arvioida, että työllisyyden muutoksen kautta syntyvä julkisen talouden vaikutus olisi karkeasti arvioituna noin 9–48 miljoonaa euroa/vuosi jukista taloutta heikentävä. Perhesiteen perusteella maahan tulleilla työllisyyden lasku voi työttömyyden kasvun sijaan heijastua myös siirtyminä muille etuuksille kuten kotihoidontuelle¹² tai jopa siirtyminä työmarkkinoiden ulkopuolelle ilman etuuksia. Tätä ei ole pystytty huomioimaan arviossa, mikä aiheuttaa arvioon epävarmuutta. On mahdollista, että arvio jossain määrin yliarvioi negatiivista vaikutusta.

Suomessa ylemmän korkeakoulu-, jatko- tai alemman yliopistotutkinnon suorittaneita koskeva muutos

Suomessa ylemmän korkeakoulu-, jatko- tai alemman yliopistotutkinnon suorittaneita koskevan muutoksen julkisen talouden vaikutusten syntymekanismi on toisenlainen kuin yllä. Tässä tapauksessa julkisen talouden vaikutus syntyy sitä kautta, että muutoksen myötä maahan jää opiskelijoita, jotka ilman muutosta muuttaisivat pois Suomesta.

Suhonen ym. (2022) ovat tarkastelleet valmistuneiden ulkomaalaisten (ei pelkästään EU/ETA-maiden ulkopuolisten) korkeakouluopiskelijoiden saamia ja maksamia tulonsiirtoja valmistumisen jälkeen. Tarkastelussa ulkomaalaisten korkeakouluopiskelijoiden maksamat suorat tulonsiirrot ylittävät heidän saamansa tulonsiirrot valmistumisen jälkeen. Pelkkä suorien nettotulonsiirtojen poikkileikkaustarkastelu ei kuitenkaan anna kattavaa kuvaa julkisen talouden vaikutuksista. Kattavamman kuvan saamiseksi vaikutuksia tulisi tarkastella yli koko elinkaaren huomioiden myös epäsuorat verovaikutukset ja julkisten palvelujen käyttö.

Elinkaaritarkastelua spesifisti ylemmän korkeakoulu-, jatko- tai alemman yliopistotutkinnon Suomessa suorittaneiden EU/ETA-maiden ulkopuolisten henkilöiden vaikutuksista julkiseen talouteen yli koko elinkaaren ei ole käytettävissä. Valtiovarainministeriössä tehdyn (Kaihovaara ym. 2024) elinkaarilaskelman perusteella maahantulovuonna 1800 euroa kuukaudessa ansaitsevan henkilön vaikutus julkiselle taloudelle on keskimäärin lähellä nollaa. Yleisesti koulutustason noustessa palkkataso nousee, jolloin maksetut verot kasvavat ja saadut tulonsiirrot pienenevät ja siten nettohyöty julkiselle taloudelle kasvaa. Huomionarvoista myös on, että elinkaaritarkastelu ei huomioi välillisiä vaikutuksia ja niiden kautta mahdollisesti syntyviä vaikutuksia julkiseen talouteen. Korkean osaamistason maahanmuuttajilla voi esimerkiksi olla positiivisia vaikutuksia innovointiin (ks. katsaus Kauhanen ja DeVaro 2024). Näin ollen voidaan arvioida, että vaikutus julkiseen talouteen olisi positiivinen.

¹² Pesola ym. (2024) sivulla 46 nähdään, että perhesiteen perusteella maahan tulleilla esimerkiksi kotihoidontuen käyttö on paljon yleisempää kuin kansainvälisen suojelu perusteella maahan tulleilla.

Liite 1: Pysyvän oleskeluluvan kiristysten työllisyysvaikutuksista

Arendt ym. (2025) tutkimuksen mukaan pysyvän oleskeluluvan kriteerien tiukkuudella suhteessa kohderyhmän valmiuteen täyttää kyseiset kriteerit on keskeinen merkitys vaikutusten kannalta. Näin ollen arvioinnissa kohdejoukko jaetaan alaryhmiin maahantulon syyn perusteella ja vaikutuksia arvioidaan alaryhmittäin (kansainvälisen suojelun, perhesiteen, työn ja opiskelun perusteella maahan tulleet).

Huomionarvoista on, että maahanmuuton tulevaan kehitykseen liittyy paljon epävarmuutta, mikä heijastuu alla oleviin vaikutusarvioihin.

Työperusteiset luvat. Arendt ym. (2025) tutkimuksessa pysyvän oleskeluluvan kiristysten negatiivisten työllisyysvaikutusten takana olivat pitkälti henkilöt, joilla valmius täyttää tiukemmat kriteerit oli alhaisempi. Henkilöillä, joilla valmius oli korkeampi, tilastollisesti merkitseviä vaikutuksia työllisyyteen ei havaittu. Tutkimuksessa valmiutta täyttää tiukemmat kriteerit arvioitiin uudistusta edeltävän työhistorian ja Tanskan kielen taidon perusteella. Työllisyyteen perustuvassa määrittelyssä korkean valmiuden ryhmään luettiin henkilöt, joiden kumulatiiviset henkilötyövuodet kahden vuoden maassaolon aikana olivat vähintään 0,75 henkilötyövuotta. Työperusteisella luvalla Suomeen tulleet ovat varsin vahvasti työmarkkinoille kiinnittyneitä: työllisyysaste vaihtelee löyhemmällä työllisyysmääritelmällä mitattuna noin 80 ja 90 prosentin ja kireämmillä määritelmillä mitattuna hieman yli 70 prosentin ja noin 80 prosentin välillä riippuen maassaoloajasta (Pesola ym. 2024). Voidaan siis ajatella, että työperusteisella luvalla maahan tulevien valmius täyttää pysyvän oleskeluluvan uudet vaatimukset on keskimäärin korkea, jolloin uudistuksella ei todennäköisesti juuri olisi vaikutusta kyseisen ryhmän työllisyyteen. Kyseisen ryhmän kielitaitoon kiristykset voivat vaikuttaa positiivisesti, sillä Arendt ym. (2025) havaitsivat pysyvän oleskeluluvan kiristyksillä positiivisen, tilastollisesti merkitsevän vaikutuksen korkeamman valmiuden henkilöiden kielitaitoon.

Opiskelijat. Ehdotetut pysyvän oleskeluluvan kiristykset koskisivat myös monia opiskelijaluvalla maahan tulleet. Opiskelun perusteella maahan tulleiden työllisyysaste on toisesta maassaolovuodesta alkaen noin 60–70 prosenttia riippuen työllisyyden määrittelytavasta (Pesola ym. 2024). Samalla logiikalla kuin yllä työperäisten maahanmuuttajien kohdalla, voidaan ajatella, että heidän valmiutensa täyttää pysyvän oleskeluluvan uudet kriteerit, olisivat keskimäärin korkeat, jolloin uudistuksella ei todennäköisesti juuri olisi vaikutuksia heidän työllisyyteensä.

Kansainvälistä suojelua saavat. Kansainvälistä suojelua saavien kohdalla Arendt ym. (2025) tuloksien soveltamiseen liittyy muita ryhmiä vähemmän epävarmuutta. Arendt ym. (2025) mukaan pysyvän oleskeluluvan kiristykset vähensivät pakolaistaustaisten maahanmuuttajien työmarkkinoille osallistumista¹³ keskimäärin 11,7 prosenttiyksiköllä eli 27 prosentilla¹⁴ viiden vuoden tarkasteluajanjaksolla. Tanskan uudistuksessa kumulatiivinen työhistoriaedellytys oli 2,5 vuotta verrattuna nyt ehdotettuun 2 vuoteen (pääosin), joten arvioinnissa estimaattia skaalataan suhdeluvulla 0,8.

Laskelmassa myönteisten turvapaikkapäätösten määräksi oletetaan noin 2600 kappaletta/vuosi¹⁵. Vuosina 2020–2024¹⁶ myönteisen turvapaikkapäätöksen saaneista noin 66 prosenttia oli 18–64-vuotiaita, joten myönteisen turvapaikkapäätöksen saaneita 18-64-vuotiaita arvioidaan olevan $0,66 \cdot 2600 = n. 1700$ vuodessa.

¹³ Suomeen kansainväliseen suojelun perusteella tulleille ei ole käytössä kokoaikaekvivalenttia työllisyyttä, joten tässä hyödynnetään Arendt ym. (2025) ekstensiivisen marginaalin työllisyysestimaattia.

¹⁴ keskiarvon kohdalla arvioituna (ml. vuodet 1–7 oleskeluvan saamisesta)

¹⁵ Lähde: Maahanmuuton oletamat

¹⁶ 66 prosenttia laskettuna Migrin tilastoista

Kun työlliseksi lasketaan henkilö, joka on työssä yli 6 kk vuoden aikana¹⁷, voidaan arvioida, että muutosten vaikutus kansainvälisen suojelun perusteella maahan tulevien työllisyyteen olisi¹⁸:

-0,27[Arendt. ym. tulossa estimaatti/ka. työllisyys ml. maassaolovuodet 1–7]

**0,8[skaalauskerroin]*1700[myönteisen turvapaikkapäätöksen saaneet 18–64-vuotiaat/vuosi]*

**5[tarkastelujakson pituus, jolla vaikutuksia havaittiin Arendt. ym. tulossa tutkimuksessa]*

**0,20[työllisyysasteen ka. maassaoluvuosina 1-7; Pesola ym. 2024] =n. - 400 henkeä.*

Perheside. Tutkimuksesta ei ole saatavilla estimaattia, joka kuvaisi pysyvän oleskeluluvan edellytysten tiukentamisen vaikutuksia erityisesti perhesiteen perusteella maahan tulleilla. Perhesiteen perusteella maahan tulleiden työllisyysaste on korkeampi kuin kansainvälisen suojelun perusteella tulleiden, mutta selvästi alempi kuin työn perusteella maahan tulleiden (ks. Pesola ym. 2024). Esimerkiksi kolmantena maassaolovuonna perhesiteen perusteella maahan tulleiden työllisyysaste on noin 15 prosenttiyksikköä kansainvälisen suojelun perusteella tulleita korkeampi, mutta yli 40 prosenttiyksikköä työn perusteella tulleita alhaisempi (Pesola ym. 2024). Näin ollen perhesiteen perusteella maahan tulleilla pysyvän oleskeluluvan kiristysten vaikutuksia pyritään haarukoimaan hyödyntämällä Arendt ym. (2025) tuloksia koskien pakolaistaustaisia henkilöitä, joilla oli korkea valmius täyttää pysyvän oleskeluluvan tiukemmat kriteerit (uudistusta edeltäneen työhistorian perusteella arvioituna).

Arendt ym. (2025) tutkimuksessa pysyvän oleskeluluvan kiristykset laskivat kokoaikavastaavaa työllisyyttä noin 7,6 prosentilla korkean valmiuden ryhmässä, kun valmius täyttää kriteerit määriteltiin työhistoriaan perustuen. Vaikutus ei kuitenkaan ollut tilastollisesti merkitsevää. Näin ollen arvioinnissa oletetaan, että vaikutusten yläraja olisi perhesiteen perusteella maahan tulleilla 0 ja alaraja -7,6 prosenttia.

Kokoaikaekvivalenttia työllisyyttä koskeva estimaatti muutetaan työllisyysastetta koskevaksi estimaatiksi skaalaamalla sitä kokoaikaekvivalentin työllisyysasteen ja työmarkkinoille osallistumista koskevan estimaatin suhteella eli $-11,7 / (-9,0) * -7,6$ prosenttia = - 9,8 prosenttia tutkimuksen koko otoksessa. Lisäksi estimaatti skaalataan suhdeluvulla 0,8, koska Tanskan uudistuksessa kumulatiivinen työhistoriaedellytys oli 2,5 vuotta verrattuna nyt ehdotettuun 2 vuoteen (pääosin).

Perhesiteeseen perustuvien myönteisten ensimmäisten oleskelulupapäätösten määräksi oletetaan keskimäärin noin 25 300 kappaletta/vuosi¹⁹. Vuosina 2020–2024²⁰ perhesiteeseen perustuvan myönteisen ensimmäisen oleskeluluvan saaneista noin 52 prosenttia oli 18–64-vuotiaita, joten arvio on, että perhesiteeseen perustuvan myönteisen ensimmäisen oleskelulupapäätöksen saaneita 18–64-vuotiaita olisi arviolta n. 13 100/vuosi. Kun työlliseksi lasketaan henkilö, joka on työssä yli 6 kuukautta vuodessa²¹, arvio on, että alaraja perhesiteen perusteella maahan tulevien työllisyysvaikutukselle olisi²²:

¹⁷ Pesola ym. (2024) maahanmuuttajien työllisyyttä arvioidaan eri työllisyyden määritelmillä. Tässä käytetty määritelmä on astetta tiukempi kuin esim. työtuloja vuoden aikana saaneiden osuus. Työllisyyden määritelmällä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta arvion kannalta. Löyhemmällä määritelmällä arvio olisi n. 600 henkeä.

¹⁸ Kansainvälisen suojelun perusteella maahan tulleista vain 2 prosenttia on poistunut 5 vuotta maahantulosta (Pesola ym. 2024), joten maasta poistumisen huomioimisella ei ole merkitystä arvion kannalta.

¹⁹ Maahanmuuton oletamat

²⁰ 66 prosenttia laskettuna Migrin tilastoista

²¹ Pesola ym. (2024) maahanmuuttajien työllisyyttä arvioidaan eri työllisyyden määritelmillä. Tässä käytetty määritelmä edustaa tiukkaa määritelmää. Hieman löyhemmällä määritelmällä työllinen=työtulot 10 % mediaanista työllisyysarvio olisi n. -1500 vrt. tässä esitettyyn -1300.

²² Kansainvälisen suojelun perusteella maahan tulleista vain 2 prosenttia on poistunut 5 vuotta maahantulosta (Pesola ym. 2024), joten maasta poistumisen huomioimisella ei ole merkitystä arvion kannalta.

*-0,098[ekstensiivisen marginaalin vaikutukseksi ”korjattu” Arendt ym. estimaatti ryhmässä, joilla korkea valmius täyttää tiukemmat kriteerit, ka. vaikutus tarkasteluajanjaksolla] *0,8[skaalauskerroin]*13 100 [ka. myönteisten perhesiteeseen perustuvien oleskelulupien määrä 18–64-vuotiaat/vuosi] *(5[tarkastelujakson pituus Arendt. ym. tutkimuksessa, jota estimaatti koskee] - (0,01+0,03+0,04+0,057+0,071) [poistuman huomiointi²³]) *0,33[ka. työllisyysaste maassaolovuosina 1-7; Pesola ym. 2024] = n. - 1600 henkeä/vuosi*

Koska Arendt ym. (2025) estimaatti ei ollut tilastollisesti merkitsevä, voidaan ajatella, että vaikutus olisi [n. - 1600;0] henkeä vuodessa.

Kilström ym. (2023) eivät havainneet pysyvän oleskeluluvan kriteerien tiukentamisella vaikutusta pakolaistaustaisten maahanmuuttajien maassa pysymiseen. Näin ollen ehdotetuilla muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta maasta poistumiseen.

Liite 2: Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, alemman yliopistotutkinnon tai jatkotutkinnon suorittaneita koskeva poikkeus

Ehdotuksen mukaan Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, alemman yliopistotutkinnon tai jatkotutkinnon suorittaneet, joilla on tyydyttävä suomen tai ruotsin kielen taito voisivat saada pysyvän oleskeluluvan ilman vuosissa mitattavaa asumisaikaedellytystä.

Arvioinnissa hyödynnetään Kahn ja Lundberg (2023) tuloksia uudistuksesta, jossa EU/ETA-alueen ulkopuolelta tulevien tohtoriopiskelijoiden pysyvää oleskelulupaa muutettiin Ruotsissa seuraavasti: vähintään neljän vuoden asumisaikaedellytyksen sijaan pysyvä oleskelulupa oli mahdollista saada heti valmistumisen jälkeen, puoliset saivat työluvut koko tohtoriopintojen ajaksi, ja perheenjäsenille oli mahdollista hakea pysyvää oleskelulupaa samaan aikaan tohtoriopiskelijan kanssa. Uuden sääntelyn piirissä olevien tohtoriopiskelijoiden todennäköisyys jäädä Ruotsiin kolme vuotta valmistumisesta oli 11,8 prosenttiyksikköä (20 prosenttia) korkeampi kuin verrokkiryhmänä olleiden EU/ETA-maista tulleiden tohtoriopiskelijoiden.

Kahn ja Lundberg (2023) estimaatteja ei sovelleta sellaisenaan. Kahn ja Lundberg (2023) tarkastelemassa uudistuksessa asumisaikaedellytys lyheni teoriassa efektiivisesti kahdeksasta neljään vuoteen eli 4 vuodella (50 prosentilla). Nyt ehdotetun muutoksen myötä se, minkä pituisella oleskelulla henkilö voisi jatkossa saada pysyvän oleskeluluvan riippuu tutkinnon suorittamisajasta. Asumisaikaedellytyksen muutosta arvioidaan karkeasti tutkintojen tavoitteellisten suoritusaikojen kautta: ylempi ammattikorkeakoulututkinto 2–3 vuotta, ylempi korkeakoulututkinto 2 vuotta ja alempi yliopistotutkinto 3 vuotta. Tohtorintutkinnon suoritusajaksi oletetaan 4 vuotta. Nykytilassa asumisaikaedellytys on neljä vuotta, joten tavoitteellisiin suoritusaikoihin perustuen asumisaikaedellytys lyhenisi teoriassa ylemmän korkeakoulututkinnon suorittavilla keskimäärin 1,5 vuodella, pelkän ylemmän korkeakoulututkinnon suorittavilla 2 vuodella ja alemman yliopistotutkinnon suorittavilla yhdellä vuodella, kun taas tohtorintutkinnon suorittavilla tai koko yliopistotutkinnon suorittavilla muutosta ei olisi. Kyseessä on siis pienempi muutos asumisaikaedellytyksessä kuin Ruotsin uudistuksessa, joten Kahn ja Lundberg (2023) estimaattia skaalataan alaspäin huomioimaan ero asumisaikaedellytyksen teoreettisessa muutoksessa²⁴.

²³ Poistuma perustuu Pesola ym. 2024 tietoihin

²⁴ Kunkin tutkintotyyppin arvioiduilla tutkintomäärillä painotettu muutos asumisaikaedellytyksessä olisi teoriassa -1,5, jolloin Ruotsin uudistukseen suhteutettuna skaalauskerroimeksi tulee -1,5/ (-4) =0,384. Vipusen tietojen mukaan vuonna 2024 ylempään korkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelupaikan vastaanottaneista EU/ETA maiden ulkopuolisista opiskelijoista 93 prosentilla koulutuksen lähtötaso oli ylempi korkeakouluaste. Tähän

Vuonna 2023 yhteensä 2100 ei-EU/ETA-maan kansalaista suoritti ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon (300), alemman korkeakoulututkinnon (225) tai ylemmän korkeakoulututkinnon (1584) Suomessa. Lisäksi noin 400 suoritti tohtorintutkinnon. Opiskelijoiden ensimmäiset lupahakemukset ovat kasvaneet voimakkaasti vuosina 2022–2024²⁵, joten vuonna 2023 suoritettujen tutkinnon todennäköisesti aliarvioivat tulevien vuosien tutkintomääriä ja siten kohderyhmän kokoa. Tämä pyritään karkeasti huomioimaan skaalaamalla ylempien ja alemmien korkeakoulututkintojen sekä ylempien ammattikorkeakoulututkintojen vuoden 2023 tutkintomäärää kertoimella, joka on saatu suhteuttamalla ei-EU/ETA-maista tulleiden, korkeakoulututkinnon tai ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon vuonna 2023 aloittaneiden opiskelijoiden määrä vuosina 2016–2021 aloittaneiden opiskelijoiden keskiarvoon²⁶.

Vipusen tietojen mukaan vuonna 2019 Suomessa yliopistokoulutuksen suorittaneista ei- EU/ETA maiden kansalaisista 3 vuotta tutkinnon suorittamisesta maasta oli muuttanut pois 22 prosenttia. Luku kuitenkin yliarvioi maahan jääneiden osuutta, sillä iso osa ulkomaan kansalaisista, joiden pääasiallinen toiminta luokitellaan kategoriaan ”Muu”, on todennäköisesti todellisuudessa muuttanut pois²⁷. Jos kategoria ”Muu” oletetaan maasta pois muuttaneiksi, saadaan arvioksi, että 3 vuotta tutkinnon suorittamisesta Suomeen jääneiden osuus olisi noin 60 prosenttia. Tämä on lähellä Mathies ja Karhunen (2021) arviota, jonka mukaan vuosina 1999–2011 yliopistotutkinnon (maisteri) suorittaneista EU-28 maiden ulkopuolelta tulleista henkilöistä, jotka eivät olleet asuneet Suomessa ennen opintojen aloittamista, 65 prosenttia asui Suomessa kolme vuotta valmistumisesta. Laskelmassa Suomeen jääneiden osuudeksi oletetaan 65 prosenttia.

Yllä olevia tietoja hyödyntäen voidaan arvioida, että vuosittain Suomessa ylemmän tai alemman korkeakoulututkinnon, ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tai jatkotutkinnon suorittaneista EU/ETA-maiden ulkopuolisista opiskelijoista kolme vuotta tutkinnon suorittamisesta Suomeen jäisi muutoksen myötä

(2100 [vuonna 2023 suoritettujen ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja korkeakoulututkinnot]

**1,65[skaalauskerroin huomioimaan opiskelijahakemusten viimeaikainen kasvu] +405 [vuonna 2023 suoritettujen tohtorintutkinnot]) *0,20 [Kahn ja Lundberg estimaatti EU/ETA verroilla] *(1,5/4) [asumisaikaedellytyksen muutos teoriassa nyt (painotettu)/ Ruotsin uudistuksessa] *0,65 [Suomeen jääneiden osuus 3 vuotta tutkinnon suorittamisesta] =n. 200 henkeä aiempaa enemmän.*

Näistä kaikki eivät kuitenkaan todennäköisesti olisi työllisiä. Vuosina 2009–2011 yliopistosta valmistuneista ulkomaalaisista tutkinto-opiskelijoista kolme vuotta valmistumisen jälkeen työllisenä oli 81 prosenttia (Mathis ja Karhunen 2019). Jos tähän perustuen oletetaan, että Suomeen jäävistä työllisiä olisi noin 81 %, tarkoittaisi se $0,81 \cdot 200 = n.160$ lisätyöllistä. Vaikutus on herkkä opiskelijoiden maahanmuuton kehitykselle, johon liittyy suurta epävarmuutta. Huomioiden epävarmuudet, vuotuinen vaikutus on kuitenkin todennäköisesti vähäinen positiivinen. Huomionarvoista on, että vaikutukset kumuloituvat sitä mukaa, kun tutkinnon suorittaneita tulee vuosien kuluessa lisää. Opiskelijat ovat erittäin liikkuva maahanmuuttajaryhmä (Pesola ym. 2024), joten on todennäköistä, että osa näistä muuttaa ajan kuluessa pois, mikä pienentää kumulatiivista vaikutusta.

pohjautuen oletetaan, että ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista EU/ETA-maiden ulkopuolisista henkilöistä 93 prosentilla tutkinnon tavoite suoritusaika on 2 vuotta.

²⁵ ks. esim. Maahanmuuton tilannekatsaus 1/2025

²⁶ Ajatus on, että vuoden 2023 tutkinnot heijastelevat noin vuosien 2016–2021 aloitusmääriä.

²⁷ ks. keskustelu täällä <https://tilastoneuvos.vipunen.fi/2024/09/30/ulkomaalaisten-opiskelijoiden-tyollistyminen/>

Lähteet

- Alasalmi, Juho; Alimov, Naufal; Ansala, Laura; Busk, Henna; Huhtala, Ville-Valtteri; Kekäläinen, Antti; Keskinen, Peetu; Ruuskanen, Olli-Pekka; Vuori, Lauri (2019). Työttömyyden laajat kustannukset yhteiskunnalle. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 16/2019.
- Arendt, J. N.; Dustmann, C.; Ku, H. (2025). Permanent Residency and Refugee Immigrants' Skill Investment. *Journal of Labor Economics* 2025 43:2, 293-318
- Jauhiainen, Signe ja Raivonen, Leo (2020). Maahanmuuttajien Kelan etuuksien käyttö vuonna 2018. Kelan työpapereita, 157|2020. Helsinki, 2020.
- Kahn, Akib ja Lundberg, Erik (6.10.2023). Khan, Akib and Lundberg, Erik, Permanent Residency Policy and Skilled Immigration: Evidence from a Swedish Reform. Saatavilla SSRN: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4594690>
- Kaihovaara, Antti; Peltonen, Juho; Kari, Kimmo; Kotilainen, Annaliina; Mattila, Jukka; Toikka, Max; Seppä, Meeri (2024). Selvitys tulorajan asettamisen vaikutuksista työvoiman saatavuuteen ja julkistalouteen. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, 2024:21.
- Kauhanen, Antti & DeVaro, Jed (28.10.2024). "Osaajien maahanmuuton taloudelliset vaikutukset". ETLA Muistio nro 141. <https://pub.etla.fi/ETLA-Muistio-Brief-141.pdf>
- Kilström, M.; Larsen, B.; Olme, E. (2023). Temporary refugee protection and labor-market outcomes. *Empirical Economics* 65: 1895–1929. <https://doi.org/10.1007/s00181-023-02403-z>.
- Mathies, C. ja Karhunen, H. (2021). Do they stay or go? Analysis of international students in Finland. *Globalisation, Societies and Education*, 19(3), 298-310. <https://doi.org/10.1080/14767724.2020.1816926>
- Mathies, C. ja Karhunen, H. (2019). Suomeen valmistumisen jälkeen jääneet tutkinto-opiskelijat tilastojen valossa. In V. Kazi, A. Alitolppa-Niitamo, & A. Kaihovaara (Eds.), *Kotoutumisen kokonaiskatsaus 2019: tutkimusartikkeleita kotoutumisesta* (pp. 69–78). Työ- ja elinkeinoministeriö. TEM oppaat ja muut julkaisut, 2019:10. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-487-7>.
- Pesola, H.; Sarvimäki, M.; Virkola, T. (2024). Eri syistä maahan muuttaneiden työllistyminen Suomessa. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2024:9. [\[linkki\]](#)
- Suhonen Tuomo; Villanen, Juuso; Nyyslä, Milla; Karhunen, Hannu (2022). Selvitys suomalaisen koulutusviennin taloudellisesta arvosta. Työn ja talouden tutkimus LABORE. Tilaja: Education Finland/Opetushallitus.